

DECIZIE nr. 388 din 27 mai 2015

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 520 din Codul de procedură civilă din 1865, în redactarea anterioară modificării acestora prin [Legea nr. 459/2006](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă

EMITENT

• CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Publicat în **MONITORUL OFICIAL nr. 530 din 16 iulie 2015**

Data intrării în vigoare 16-07-2015

Augustin Zegrean	- președinte
Valer Dorneanu	- judecător
Petre Lăzăroiu	- judecător
Mircea Ștefan Minea	- judecător
Daniel Marius Morar	- judecător
Mona-Maria Pivniceru	- judecător
Puskas Valentin Zoltan	- judecător
Simona-Maya Teodoroiu	- judecător
Tudorel Toader	- judecător
Andreea Costin	- magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 520 din Codul de procedură civilă din 1865, excepție ridicată de Paraschiva Comănescu în Dosarul nr. 13.338/288/2011 al Curții de Apel Pitești - Secția I civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.217D/2014.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 7 mai 2015, în prezența reprezentantului autoarei excepției de neconstituționalitate, avocat Monica Livescu din Baroul Vâlcea, și a reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Veisa, și au fost consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, când Curtea, pentru o mai bună studiere a problemelor ce formează obiectul cauzei, a dispus, în temeiul dispozițiilor art. 57 și ale [art. 58 alin. \(3\) din Legea nr. 47/1992](#), amânarea pronunțării pentru data de 14 mai 2015, când, având în vedere imposibilitatea constituirii legale a completului, a dispus, în temeiul art. 57 și al art. 58 alin. (1) din aceeași lege, amânarea pronunțării pentru data de 19 mai 2015 și, respectiv, 27 mai 2015, dată la care a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

3. Prin Încheierea din 5 noiembrie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 13.338/288/2011, Curtea de Apel Pitești - Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională pentru soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 520 din Codul de procedură civilă din 1865, excepție ridicată de Paraschiva Comănescu într-o cauză având ca obiect soluționarea recursului formulat împotriva unei decizii civile a Tribunalului Vâlcea prin care a fost admis apelul și schimbată sentința în sensul admiterii excepției prescripției dreptului la acțiune și respingerii acțiunii.

4. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că dispozițiile legale criticate sunt neconstituționale în măsura în care se interpretează că sunt aplicabile și terțului adjudecatar de rea-credință, protejându-l și pe acesta, întocmai ca pe terțul adjudecatar de bună-credință, cu un termen special de prescripție de 3 ani, derogator de la principiul imprescriptibilității. Susține că se încalcă și dreptul de proprietate în măsura în care instanța aplică dispozițiile art. 520 din Codul de procedură civilă din 1865 în orice situație, fără a se face distincție între un terț adjudecatar de bună-credință și un terț adjudecatar de rea-credință. Susține că art. 520 din Codul de procedură civilă din 1865 ar fi constituțional numai în măsura în care în raportul dintre proprietarul anterior vânzării silite și terțul adjudecatar s-ar acorda protecție printr-un termen special de prescripție de 3 ani al formulării unei cereri de evicțiune doar terțului adjudecatar de bună-credință care nu a cunoscut la momentul licitației situația litigioasă a bunului.

5. Curtea de Apel Pitești - Secția I civilă apreciază că textele legale contestate nu încalcă dispozițiile constituționale referitoare la principiile bunei-credințe, a egalității cetățenilor în fața legii și a prevalenței convențiilor internaționale și nici principiului liberului acces la justiție.

6. Potrivit prevederilor [art. 30 alin. \(1\) din Legea nr. 47/1992](#), actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

7. Guvernul arată că soluția legislativă criticată are rolul de a asigura clarificarea cu celeritate a situației juridice a imobilului valorificat prin vânzare la licitație publică în cursul procedurii de executare silită și să consolideze protecția juridică a adjudecatarului și siguranța juridică și stabilitatea raporturilor juridice născute în cursul acestei proceduri. Prin urmare dispozițiile legale criticate nu sunt în dezacord cu regulile constituționale a căror încălcare este pretinsă de autoarea excepției.

8. Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse, susținerile reprezentantului autoarei excepției de neconstituționalitate, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și [Legea nr. 47/1992](#), reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale [art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992](#), să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum rezultă din încheierea de sesizare a Curții Constituționale, îl reprezintă dispozițiile art. 520 din Codul de procedură civilă din 1865, astfel cum au fost modificate prin [Legea nr. 459/2006](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 994 din 13 decembrie 2006. Însă, având în vedere că textul legal criticat, reglementând un termen special de prescripție, reprezintă o normă de drept substanțial al cărei regim juridic este dat de legea în vigoare la data nașterii raportului juridic, Curtea reține ca obiect al excepției dispoziția legală în vigoare la data încheierii actului de judecare, respectiv 17 martie 2005, astfel cum rezultă din decizia civilă a Curții de Apel Pitești - Secția I civilă prin care a fost respins recursul formulat de autoarea excepției de neconstituționalitate. Așadar, obiectul excepției de neconstituționalitate îl reprezintă dispozițiile art. 520 din Codul de procedură civilă din 1865, în redactarea anterioară modificării acestora prin [Legea nr. 459/2006](#), texte de lege care aveau următorul cuprins: "Orice cerere de evicțiune, totală sau parțială, privind imobilul adjudecat se va prescrie în termen de 3 ani de la data înscrierii actului de adjudecare în cartea funciară. Această prescripție curge și împotriva dispăruților, minorilor și a persoanelor puse sub interdicție."

11. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 1 alin. (3) și (5) privind consacrarea valorilor supreme și respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor, art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi a cetățenilor, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 alin. (1) și (3) privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil și ale art. 57 privind exercitarea drepturilor și a libertăților. De asemenea, se invocă și art. 6 privind dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și art. 1 privind protecția proprietății din Protocolul nr. 1 la Convenție.

12. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile legale în materia urmăririi silite imobiliare, printre care și cele ale art. 520 din Codul de procedură civilă din 1865, au mai format obiect al controlului de constituționalitate, însă prin raportare la alte critici, respingându-le ca neîntemeiate.

13. Curtea reține că dispozițiile constituționale ale art. 57, invocate în susținerea excepției de neconstituționalitate din prezenta cauză, ridică la nivel constituțional principiul bunei-credințe, care, astfel, se impune tuturor subiectelor de drept, inclusiv instanțelor de judecată care sunt obligate să aplice și să respecte acest principiu în judecarea tuturor cauzelor. Însă principiul bunei-credințe este caracteristic subiectelor de drept în legătură cu un act juridic civil, iar celor care participă la o procedură execuțională, procedură care urmărește realizarea efectivă a dreptului și restabilirea urgentă a ordinii sociale, esențiale statului de drept, acest principiu trebuie interpretat în sens de drept procesual. Așadar, procedura execuțională se caracterizează prin legalitatea formelor de executare, executorul judecătoresc fiind investit să îndeplinească un serviciu de interes public pentru a îndeplini actele de procedură și a lua măsurile legale în vederea asigurării executării silite a hotărârilor judecătorești și a altor titluri executorii.

14. Or, Curtea observă că în prezenta cauză fiind vorba despre o procedură execuțională, procedură care se desfășoară în condițiile legii, persoana îndreptățită la realizarea efectivă a dreptului său recunoscut prin lege, și care apelează la o astfel de procedură, nu poate fi prezumată de rea-credință. Totodată, persoana care dobândește bunul valorificat prin vânzarea la licitație publică (adjudecatorul) are convingerea că a participat la o procedură legală, derulată cu respectarea strictă a normelor privind executarea silită, mediată de un executor judecătoresc. Așadar, Curtea reține că actul de adjudecare este un act de autoritate publică, întocmit de executorul judecătoresc cu respectarea normelor și formalităților legale, fiind diferit de actul juridic civil caracterizat prin manifestarea de voință a subiectelor de drept făcută cu intenția de a produce efecte juridice, unde buna-credință este esențială pentru valabilitatea actului juridic. Cu alte cuvinte, în cadrul procedurii execuționale se pune problema legalității actelor procesuale de executare și nu problema bunei- sau relei-credințe a participanților la o asemenea procedură.

15. Potrivit jurisprudenței sale constante, Curtea reține că situațiile în care se află anumite categorii de persoane trebuie să difere în esență pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire de tratament trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional, soluție care este în concordanță și cu jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia orice diferență de tratament, făcută de stat între indivizi aflați în situații analoage, trebuie să își găsească o justificare obiectivă și rezonabilă. Or, legiuitorul are competența constituțională de a institui reguli diferite în privința garanției de evicțiune în funcție de modalitățile de executare a obligației, respectiv de bunăvoie sau silită. Aceasta este un criteriu obiectiv și rațional care determină și situația juridică diferită în care se află adjudecatorul, pe de o parte, și creditorul obligației executate de bunăvoie, pe de altă parte.

16. În continuare, Curtea reține că textul de lege criticat dă pe deplin expresie prevederilor constituționale cuprinse în art. 21, reținând că stabilirea unor condiționări pentru introducerea acțiunilor în justiție nu constituie o încălcare a

dreptului la liber acces la justiție, în acest sens fiind [Decizia nr. 1 din 8 februarie 1994](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994, în care s-a stabilit că liberul acces la justiție presupune accesul la mijloacele procedurale prin care justiția se desfășurează și este de competența exclusivă a legiuitorului de a institui regulile de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești. Cu privire la existența termenelor procedurale, Curtea a statuat că instituirea acestora a avut în vedere securitatea și stabilitatea raporturilor juridice și nicidecum îngrădirea accesului liber la justiție (a se vedea, în acest sens, [Decizia nr. 123 din 16 februarie 2006](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 257 din 22 martie 2006).

17. În același sens este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia accesul liber la justiție nu este un drept absolut, el putând fi supus la restricții legitime, cum ar fi termenele legale de prescripție. Mai mult, s-a arătat în jurisprudența instanței de contencios european al drepturilor omului, limitările ce pot fi aduse acestui drept sunt implicit permise, deoarece dreptul de acces la justiție necesită, prin însăși natura sa, o reglementare din partea statelor, care poate să varieze în timp și spațiu, în funcție de nevoile și resursele de care dispune comunitatea (a se vedea, în acest sens, hotărârile din 21 februarie 1975, 28 mai 1985, 21 mai 2001 sau 30 mai 2013, pronunțate în cauzele Golder împotriva Regatului Unit, paragraful 38, Ashingdane împotriva Regatului Unit, paragraful 56, Z și alții împotriva Regatului Unit, paragraful 93, respectiv Nataliya Mikhaylenko împotriva Ucrainei, paragraful 31).

18. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al [art. 29 din Legea nr. 47/1992](#), cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Paraschiva Comănescu în Dosarul nr. 13.338 /288/2011 al Curții de Apel Pitești - Secția I civilă și constată că dispozițiile art. 520 din Codul de procedură civilă din 1865, în redactarea anterioară modificării acestora prin [Legea nr. 459/2006](#) pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Pitești - Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 27 mai 2015.

Definitivă și general obligatorie.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,

Andreea Costin
